

GIGANTIŠKI MASTELIAI ...

atkelta iš 1 psl.

praleisti bent pusvalandį, aikčioti iš netikėtumo klausant autoriaus komentarų, tačiau atmetus kontekstą (ar aplinką) darbai prasmėga. Vos keli iš jų (nepriklausomai nuo dydžio, medžiagų, technikos) sugebėjo savo meniškumu pranokti likusius ir įstrigti atmintyje.

Šiek tiek atsikvėpę aplankėme **NRW-Forum muziejų**, kur veikė Michelio Comte retrospektyvinė paroda. Vargu ar kas turėjo išankstinę nuomonę apie šį menininką, nes jis geriau žinomas besidomintiems populiariosios kultūros atstovais. Ekspozicijai buvo paskirtos dvi salės, iš kurių vienoje eksponuoti nežinomų Tolumų rytų, Azijos žmonių, o kitoje – žinomų ir itin populiarių veikėjų atvaizdai. Apžvelgus didelio formato nuotraukas teko konstatuoti, jog esame apkerėti. „Užkeikimas“ paprastas, bet ilgai ir stipriai veikiantis – tos fotografijos, kuriose beveik nesijautė režisūros (neabejotinai daugiau ar mažiau jos būta visur) visiškai nuginklavo bet kokį kritinį mąstymą, aštrų žvilgsnį (natūraliai egzistuojantį žiūrint į reklaminius lapus populiariuose žurnaluose) ir milžiniška jėga įtraukė į nežemišką iliuzijos, sapno, pasakos, tobulumo pasaulį. Visi pavaizduoti žmonės (dažniausiai garsenybės) staiga patapo dieviškumo ikonomis, prarado savo konkrečią tapatybę ir virto abstrakčiais dievais, tobulumo įsikūnijimais, visiškai nutolusiais nuo bet kokio kūniškumo ar vartojimo skatinimo. Išėjus iš parodos nušvitimo jausmą temdė noras sugrįžti ir pasilikti tose salėse, tiesiog kristi ant kelių prieš tą iliuziją ir nebesitraukti. Panašią visos grupė jauseną įrodo ir faktas, kad kai kurie nuėjo tos parodos pasižiūrėti antrą kartą.

Iš karto po NRW-Forum aplankėme **Museum Kunst Palast**, kuriame veikė paroda „*Diana + Akteonas. Uždraustas žvilgsnis į nuoga kūną*“. Mus vėgėi pasitiko milžiniški parodų rūmai (keturių aukštų pastatas!), nors paroda „teuzėmė“ vieną statinio sparną. Ekspozicija stebino savo nepriekaištingu parengimu: erdvės išplanuotos bei paskirstytos aiškiai, tikslingai ir paprastai, kiekvieną zoną jungė konkreti potėmė, vieningumo jausmą sustiprino ryškia, viliojančia raudona išdažytos sienos, jokios apsauginės aptvaros netrukė sukisti nosį į darbus, kurie buvo tikrai chrestomatiniai (apimantys XVI–XXI a.), puikiai žinomi visiems meno istorija besidomintiems. Žinoma, bėgigu girti sėdevrus, kai jų pilnos saugyklos, tačiau šiuo atveju ne mažiau nei originalūs darbai, žavėjo puikus parodos paruošimas bei pristatymas.

Kitą dieną išvykome į **Kelną**. Pirmiausia aplankėme Aukštąją medijų mokyklą, kurioje dėstantis lietuvis vedžiojo po patalpas, pasakojo apie gyvenimą šiame mieste bei darbą vokiškoje menų mokykloje. Bendrakaičiai išplėstomis ausimis klausėsi ir stebėjosi studentiško gyvenimo sąlygomis – naujausia aparatūra, stipendijos darbų kūrimui, visos reikiamos laboratorijos bei medžiagos suteikiamos nemokamai. Darbo laikas čia sunkiai apibrėžiamas, nes kūrybiniai procesai ir dėstomi dalykai priklauso tik nuo pačių studentų pageidavimų, atostogos tėra biurokratinis formalumas, mat studentai savanoriškai dirba ir jų metu. Šiek tiek apduję nuo kultūrinių skirtumų padėkojome savo gidui ir patraukėme į Ludwigo muziejų. Mus dar kartą pasitiko milžiniškų mastelių pastatas su įspūdingais šiuolaikinio meno, ypač poparto, kolekcija. Kūriniai, kuriuos iki tol teko matyti tik varganose reprodukcijose, iškilo visu dydžiu bei grožiu. Atskirai įrengtas Jono Meko kambarys-kabinetas net nenustebino.

Trečiąją dieną išvykome į muziejų po atviru dangumi – **Insel Hombroich**. Kiekvienas savo galvoje turėjo modifikuotą Europos parko modelį, bet vargu ar šie parkai gali būti lyginami. Insel Hombroich įkurtas menininko Anatolijaus Herzfeldo iniciatyva, kuris pats ten ir gyvena. Parkas ištisai žavi vieta pasivaikščiojimui, nors takelių išplanavimas gana griežtas ir nuklįsti nuo jų nelabai išeina. Žemupyje labai daug gražių peizažų, netikėtų apžvalgos aikštelių, o aukštupyje gana plikas ir monotoniškas. Ten stovintys statiniai labiau primena skulptūras. Tačiau tuose pastatuose eksponuojami įvairiausi kūriniai – nuo Rembranto grafikos iki Okeanijos meno pavyzdžių. Kūrinys kūrinyje. Pietaudami pastate–skulptūroje–valgykloje sutikome ir patį Anatolijų. Matyt, pastebėjęs šmirinėjančius lankytojus (buvome bene vieninteliai), nusprendė pasižiūrėti atidžiau į mus. Pietaudami pašnairuodavome į kėdėje snaudžiantį senuką, bet užkalbinti taip ir neišdrįsme. Pasistiprinę ir aptarę įspūdžius patraukėme į **Langen Foundation** pastatą, įsikūrusį buvusioje raketų bazėje. Įdomu buvo pamatyti ne tik tai, kaip raketinė bazė pritaikyta meno galerijai, bet ir ekspozicijas. Matėme nuolatinę įvairių laikotarpių Budos statulėlių ekspoziciją bei laikiną Jean Dubuffet darbų retrospektyvą.

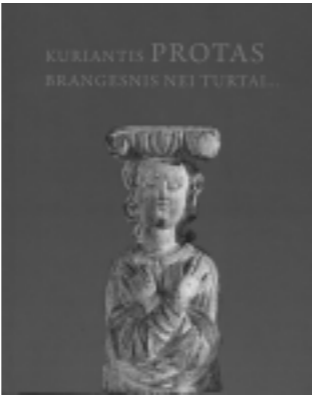
Ketvirtąją dieną praleidome Diuseldorfe apžiūrinėdami likusius muziejus. Pradėti ketinome nuo **K20**, kuriame eksponuojama didelė XX amžiaus darbų kolekcija, deja, muziejus uždarytas rekonstrukcijai ir duris atvers tik rudenį. Tačiau kitoje gatvės pusėje įsikūrusi **Kunsthalle** laukė žiūrovų. Afišų, reklamų, plakatų buvo gana daug, tačiau jokio lankstinuko ar programos. Aišku buvo tik tiek, kad vyksta paroda *Sonic Youth etc.: Sensational Fix*, tačiau kokį plotą ji užima, ar visi matomi eksponatai įtraukti į parodą, ir ką tiksliai reiškia (arba į ką nurodo) pavadinimas, liko neaišku. Nenuvyė tik patys darbai, kurių būta įdomių bei intriguojančių. Vaikščiojant senamiesčiu bandžiau suvokti miesto charakterį, tipą, nuotaiką ar tiesiog apčiuopti kažkokią dvasią. Instinktyviai klaidžiojau nepažįstamu, ne iki galo suprantamu gatvių režginiu, atidžiau stebėdama nebent tramvajų šviesoforo signalus. Eklektiška architektūra plaukė pro akis sudarydama scenografiją ausyse skambančiai muzikai. Kiek netikėtai atsidūriau prie **nacionalinio muziejaus** (taip jį pakrikštijau). Apžiūrinėjant ekspoziciją paaiškėjo, kad visos Diuseldorfo grožybės ir turtai (bent jau jo likučiai) yra patalpinti būtent čia. Nepatingėjau pasidomėti šio kažkada turtingo ir gražaus miesto istorija ir sužinojau, kad jis ypač nukentėjo prancūzų revoliucijos metais, o vėliau sekę istorijos vingiai nepadėjo atsitiesti. Gausybėje salių, suskirstytų pagal dešimtmečius, buvo galima rasti visokių meno pavyzdžių, istorinių asmenybių, svarbiausių įvykių atgarsius ir „keliauti“ nuo pat miesto atsiradimo iki šių dienų. Vėliau nuėjau į dailės **akademijos galeriją**, tačiau jį pasirodė gana kukli (lyginant su prieš tai matytų muziejų masteliais) ir darbai nesužavėjo. Paskutinis objektas tądien buvo **K21** arba XXI amžiaus meno muziejus, kuriame „sugašau“ ne vieną valandą. Be abejo, vėl pasitiko dideli masteliai, daugybė labai gerai pažįstamų bei naujų, dar nematytų, darbų. Dauguma jų, kaip ir reikėjo tikėtis, buvo įspūdingi bei įsimenantys.

Penktąją dieną, prieš išvykdamai namo, užsukome į Krefeldo miestelį, kuriame įsikūręs Kaiser Wilhelm Museum, garsėjantis Joseph Beuyso kūrinių kolekcija. Studentai labiausiai susidomėjo Jeano Tinguely kinetinio meno kūriniais bei Beuyso instaliaciniu kambariu. Šie kūriniai pateisino visus lūkesčius bei išskleidė abejonę ar tokiam mažame miestelyje (lyginant su didmiesčiais) galima rasti gero meno pavyzdžių.

Apibendrinant reiktų pridurti, kad edukacine kelione liko patenkinti visi keičiviai, o meno prisizūrėta ir valias. Tikėkimės, kad tai įkvėps jaunuosius kūrėjus, praplės jų akiratį, suteiks impulsų kūrybiniais eksperimentams.

Raminta Bumbulytė

K N Y G O S

Kuriantis protas brangesnis nei turtai...

V., 2009

Sudarytoja *Giedrė Mickūnaitė*

Žinomos dailėtyrininkės dr. Marijos Matušakaitės 85-mečio jubiliejui skirtas mokslinių straipsnių rinkinys, kuriame taip pat spausdinama medžiaga mokslininkės biografiniam portretui, aptariamas M. Matušakaitės indėlis į Lietuvos dailės istoriją. Publikuojamas visas pluoštas nuotraukų iš mokslininkės asmeninio albumo. Tiražas 350 egz.

NAUJOS MENOTYROS DAKTARĖS

Margarita Janušonienė

Gimė 1967 m. Alytuje. 1985–1991 m. studijavo dailės istoriją ir teoriją VDA. Nuo 1991 m. Kultūros paveldo departamento Alytaus teritorinio padalinio vyriausioji valstybinė inspektorė. 1991–2002 m. dėstė Alytaus dailės mokykloje. Stažavo Lenkijoje, Švedijoje, Prancūzijoje. LDID narė. 2003–2008 m. studijavo VDA doktorantūroje. Daktaro disertacijos tema: „Valstybinė meno vertybių apsauga Lietuvoje 1919–2006m.: Istorinė raida ir rezultatai“.

Danutė Zovienė

Gimė 1954 m. Kaune. 1972–1977 m. studijavo dailės istoriją ir teoriją VDA. 1976–1983 m. Lietuvos dailininkų sąjungos (LDS) meno tyrininkė. 1983–1988,

1990–1996 m. savaitraščio „Literatūra ir menas“ dailės skyriaus redaktorė, 1988–1990 LDS referentė, 1993–1995 dienraščio „Respublika“ būdinių redaktorė, 1996–1998 laikraščio „Lietuvos žinios“ atsakingoji redaktorė, 1998–2003 LDS dailės leidybos ir informacijos centro direktorė. 2002–2005 LDS pirmininko pavaduotoja parodų ir organizaciniam darbui. Nuo 1998 m. žurnalo „Dailė“ sudarytoja ir redaktorė, nuo 2003 m. LDS leidyklos *art-seria* direktorė. 2004–2008 m. studijavo VDA doktorantūroje. Daktaro disertacijos tema: „Lietuvos šiuolaikinės tiražinės knygos meniniai ypatumai“.

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr. 2 (171) 2009 VASARIS/KOVAS

Tekstilės galerijos dirbtuvės „Artifex“ atidarymo akimirka.

V. Jankausko nuotr.

SENATE

Vasario 18 d. posėdyje svarstytas Studentų atstovybės deleguoto studento tvirtinimas Senato nariu. Kadangi buvęs Senato narys Simas Balčiūnas išvyko į užsienį, nauja nare patvirtinta VDA studentų atstovybės posėdyje išrinkta KDF studentė Živilė Šimkutė. Po to Menininkų ir mokslininkų atestavimo, konkursų organizavimo, pedagoginių vardų teikimo komisijos pirmininkas prof. A. Dovydėnas pristatė kandidatus pedagoginiams vardams gauti. Visi kandidatai buvo atestuoti. Apie jų pedagoginę ir kūrybinę veiklą pasisakė fakultetų dekanai ir katedrų vedėjai. Patvirtinti šie pedagoginiai vardai: Elonai Lubytei (UNESCO kultūros vadybos ir kultūros politikos katedra) – docentės (23 už, 3 prieš, 1 negaliojantis); Ignui Meidui (Monumentaliosios tapybos ir scenografijos katedra) – docento (25–1–1); Laimai Oržekauskienei (KDF Tekstilės katedra) – profesorės (27–0–0); Robertui Antiniui (KDF Skulptūros katedra) – docento (27–0–0); Rolandui Rėmkūniui (KDF Grafikos katedra) – docento (26–1–0). Po to VDA Senato pirmininkas prof. dr. A. Mačiulis perskaitė 2008 metų Senato darbo ataskaitą. Jai Senato nariai atviru balsavimu pritarė. Svarstytas ir VDA Kauno dailės fakulteto atsisakymo nuo VDA klausimas. Pasisakęs KDF dekanas doc. R. Žiupka teigė, kad fakulteto dėstytojai ir darbuotojai, stokodami informacijos apie vykdomą aukštojo universitetinio mokslo reformą, girdėdami apie įvairius universitetų sujungimo ar stambinimo planus, yra sunerimę dėl VDA KDF ir universitetinių dailės studijų Kaune ateities. Siekdami išsaugoti, vystyti ir stiprinti visas fakultete esančias studijų programas ir pačią menų edukacijos instituciją, ypač reikšmingą Vidurio Lietuvos regionui, šį klausimą svarstė KDF taryboje. Ji pritarė galimybei sujungti VDA Kauno dailės fakultetą ir Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakultetą, įsteigiant Menų akademiją VDU sudėtyje, kuri tęstų 1922 m. įkurtos Kauno meno mokyklos tradicijas. Dekanas doc. R. Žiupka sakė, kad sujungus KDF su VDU būtų realizuota trijų pakopų universitetinių dailės studijų Kauno regione sistema – menų bei architektūros bakalauro, magistro ir daktaro studijos. Siekiama, kad būtų išsaugotos bei vystomos visos dabar veikiančios KDF unikalios studijų programos: architektūros, grafinio dizaino, grafikos, tapybos, skulptūros, tekstilės, stiklo ir keramikos. Vyko diskusijos. Prof. A. Šaltenis klausė, ar atsisakyta idėjos Kaune sujungti į vieną instituciją VDA ir LMTA fakultetus? Prof. E. Stasiulis klausė, kaip toliau turėtų vykti atsiskyrimas, jeigu Senatas tam pritarėtų? Prof. dr. A. Mačiulis paaiškino, kad remiantis VDA Statutu, Senatas gali tik svarstyti, o Rektorius ir Taryba teiks konkrečius siūlymus. Rektorius prof. dr. A. Butrimas siūlė, kad vykstant aukštojo mokslo reformai nereikia skubėti priimti galutinį sprendimą. Reikia pasverti kas prarandama, taip pat labai svarbūs klausimai dėl Akademijos turto. Ar studentai žino, kaip finansuojami menų fakultetai? Rektorius priminė apie Klaipėdos universiteto patiriamus tam tikrais sunkumais, kuomet prie jo prisijungė LMTA fakultetas. Prorektorius dr. A. Gelūnas klausė ar VDU sumokės Akademijai už jos turtą. Rektorius pavaduotojas ūkio reikalams V. Kiireilis kalbėjo apie finansavimą: VDU bus mažiau skiriama lėšų meno studijoms. Dekanas doc. R. Žiupka pastebėjo, kad finansiniai dalykai smulkiau nebuvo aptarti. Studentė Živilė Šimkutė informavo, kad įvyko studentų apklausa – 138 studentai pasisakė už fakulteto prijungimą prie VDU, 34 studentai buvo prieš, kartu jie pageidavo, kad anksčiau įstoję į VDA – galėtų ją ir baigti. Prof. dr. A. Mačiulis suabejojo ar prisijungus prie VDU pagerės studijų kokybė. Interjero dizaino

katedros vedėjas e.doc.p. A. Šeibokas sakė, kad VDA yra ir tarptautiniu mastu pripažinta aukštoji meno mokykla, o KDF prijungus prie VDU, absolventų statusas keisis. Prof. J. Palaima klausė, ar kas svarstė atvejį, jeigu aukštojo mokslo reformos metu paaiškėtų, kad visi menų fakultetai bus jungiami į vieną universitetą? Anot Studentų atstovybės pirmininkės A. Grivickaitės, yra daug neaiškumų, neaišku kaip bus su dabartiniais KDF studentais. Ji patvirtino, kad balsuos taip, kaip geriausia studentams. Prorektorius doc. dr. S. Vengrio nuomone reikia sudaryti Senato darbo grupę, į kurią galėtų įtraukti ir Ministrų atstovą. Senato pirmininkas prof. dr. A. Mačiulis reziūmavo, kad įvyko pirmasis klausimų svarstymas, o toliau jis bus perduotas Tarybai, Rektoriumi, kurie ir priims galutinį sprendimą. Senato nariai balsuodami pritarė šiam siūlymui. Toliau svarstyta Magistrantūros studijų reforma. Jos tolimesnes gaires pristatė prorektorius dr. A. Gelūnas. Reformos esmė – atsisakyti šiuo metu VDA galiojančių katedrinių magistrantūros studijų, pakeičiant jas atskirų meno krypčių studijomis. Magistrantūros studijas reikia organizuoti panašiu principu kaip šiuo metu VDA veikiančios Meno aspirantūros studijos. Studijoms vadovautų magistrantūros studijų dekanas. Naujas vizualiojo meno magistrantūros programos iki 2009 10 01 dienos turėtų parengti Rektorius įsakymu sudaryta darbo grupė. Diskusijose pasisakė doc. E. Bogdanicė, prof. A. Lukys, prof. E. Stasiulis, prof. P. Mazūras, V. Liutkus, doc. V. Oržekauskas, doc. M. Šaliamoras, prof. J. Palaima. Domėtasi, kokios yra katedrų funkcijos organizuojant studijas, kas vadovautų magistrantūrai. Pastebėta, kad studentai bakalauro studijų metu neruošiami magistrantūros studijoms, reikia išlyginamųjų studijų. A. Grivickaitės nuomone studentai neturi motyvacijos stoti į magistrantūrą. Rektorius pritarė reorganizacijai, ragino paskubėti su naujų programų ruošimu, jų aprobavimu. Pasiūlyti kandidatai į darbo grupę, įtraukiant ir studentų atstovus. Senato pirmininkas prof. dr. A. Mačiulis siūlė balsuoti už tai, kad reikia atsisakyti šiuo metu galiojančių katedrinių magistrantūros studijų VDA pakeičiant jas atskirų meno krypčių magistrantūros studijomis ir prašyti Rektoriumi sudaryti darbo grupę. Už šį pasiūlymą balsavo 24, susilaikė 3 Senato nariai. Rektorius reformos vykdymui paprašytas sudaryti darbo grupę. Prorektorius dr. A. Gelūnas Senato nariams pateikė Studijų nuostatų projektą. Jame sakoma, kad vadovaujantis LR Vyriausybės 2008 10 14 nutarimu, iš valstybės biudžeto lėšų skiriamas VDA stipendijų fondas paskirstomas tokia tvarka: socialinės stipendijos, skatinamosios, vienkartinės, doktorantų ir aspirantų stipendijos. Diskusijose pasisakė A. Grivickaitė, prof. A. Dovydėnas, prof. E. Stasiulis, prof. J. Palaima, doc. E. Bogdanicė, doc. M. Šaliamoras. Daugiausia abejonių sukėlė socialinės stipendijos skyrimo tvarka. Kilo klausimų: ar gali studentas kartu gauti socialinę stipendiją ir stipendiją už gerus rezultatus, kokios socialinės stipendijos skiriamos išsiskyrusių šeimų vaikams, daugiavaikių šeimoms, kokias reikia teikti pažymas apie šeimų pajamas, kas nagrinės iškilusius ginčus dėl stipendijų skyrimo, kaip bus su stipendijų mokėjimu kai yra pratraukiamos studijos ir kt.? Kalbėjusieji pastebėjo, kad Akademijai primetamos socialinės rūpybos funkcijos. Siūlyta, kad prie Švietimo ir mokslo ministerijos būtų socialinės rūpybos skyrius, kuris rūpintųsi šiais klausimais. Studentų atstovai kalbėjo apie socialinės stipendijos padidimą, taip pat klausė, kas yra „gerai besimokantys“, kaip su vertinimo kriterijais – juk nuo to ir stipendija

Vilniaus dailės akademijos leidykla

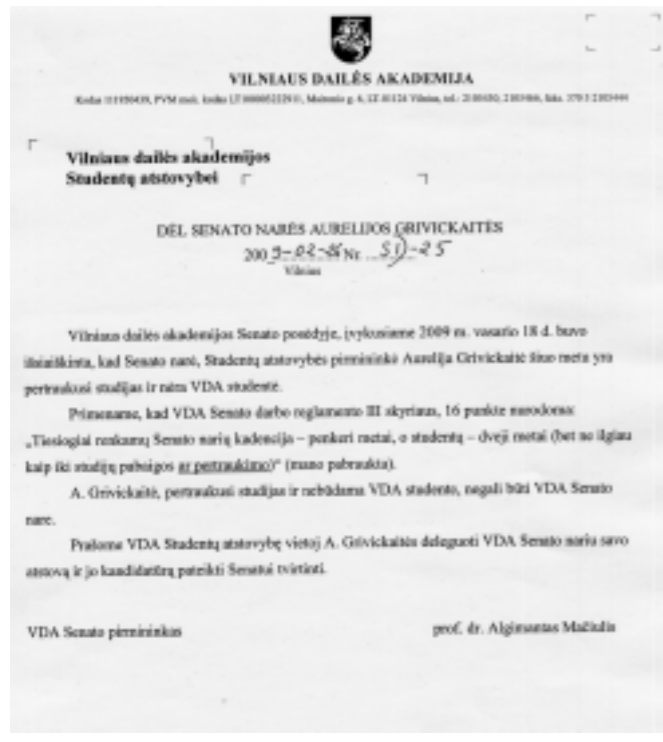
Dominikonų g. 15, Vilnius 01131; el. p. jankauskasvidmantas@yahoo.fr

Redaktorius

Vidmantas Jankauskas

SENATE

priklauso. Studijų direktorė M. Šimanelienė paaikškino, kad kiekvienas fakultetas gauna stipendijų limitą pagal Valstybės finansuojamų studentų skaičių ir jos skirstomos pirmiausia socialiai remiamiems, o kas lieka – už gerus mokslo rezultatus. Buvo atliktas sociologinis tyrimas dėl socialiai remtinių studentų ir paaikškėjo, kad užsiregistravusių skaičius tikrai didelis, bet pateikus Vyriausybės nutarime reikalingų dokumentų sąrašą, socialiai remiamų studentų skaičius žymiai sumažėjo. Rektorių sakė, kad studentai turi teisę gauti kartu socialinę stipendiją ir skatinamąją, bet gal humaniščiau būtų palikti tik vieną stipendiją. Stipendijas skirstys fakultetų dekanai su katedrų atstovais ir tik iškilus ginčytiniems klausimams, juos svarstys Studijų direktorė su studentų atstovais. VDA auditorė S. Vaitkevičiūtė siūlė atsižvelgti į Akademijos priimtus nuostatus. Prorektorius dr. A. Gelūnas sakė, kad parengus naują stipendijų skyrimo nuostatų projektą iš dalies yra atsakyta į pateiktus klausimus, taip pat į gautą raštą dėl stipendijų skyrimo nuostatų projekto. Socialinė stipendija (3 BSI – 390 Lt) skiriama pažangiems (neturintiems akademinį skolų) studentams, pateikus nustatytos formos prašymą ir reikiamus dokumentus. Senato nariai vienbalsiai patvirtino stipendijų skyrimo nuostatus, atsižvelgus į išsakytas pastabas. 2009 m. biudžeto lėšų paskirstymą tarp padalinių pristatė rektorius pavaduotojas ūkio reikalams V. Kirciulis. Lėšų paskirstymo projektas tarp padalinių svarstytas Rektorato ir Senato darbo grupių pasitarime ir jam buvo pritarta. Iš viso VDA 2009 metams skirta 29 993 tūkst. Lt. Šios lėšos paskirstytos pagal programas: 1.01, 1.02 ir 88.8. Papildomai 1200 tūkst. Lt bus skirta pirmo kurso studentų krepšeliams rugsėjo mėn. Senato nariai atviru balsavimu vienbalsiai pritarė biudžeto lėšų paskirstymui tarp padalinių. 2009 m. meno aspirantūros studijas baigusiems aspirantams Jonui Čepui, Laurai Pavilonytei, Daumantui Tomui Pilipavičiui patvirtinti Meno licenciato laipsniai. Po to pasisakė Dizaino inovacijų centro (DIC) direktorius M. Urbanavičius. Jis informavo, kad DIC įsteigtas 2007 m. Vykdamas veiklą atsirado problemų dėl europinių projektų inovacijų. Europiniai projektai daugeliu atvejų yra finansuojami tik per Viešąsias įstaigas. Parengti įstatatai, kur siūloma įsteigti viešąją įstaigą „Vilniaus dailės akademijos dizaino inovacijų centras“. Įstaigos tikslas – aukščiausio lygio dizaino ir dailės specialistų, atitinkančių rinkos poreikius kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas, integravimas į darbo rinką. Senato nariai vienbalsiai patvirtino VŠĮ „Vilniaus dailės akademijos dizaino inovacijų centras“ įstatus. Dar svarstytas ir Studentų raštas dėl VDA 2009 02 11, Nr. SĮ 393 Įsakymo, kuris prieštariauja LR Aukštojo mokslo įstatymui 2008 06 26, Nr. X-1640. Vyko diskusijos dėl vertinimo balo, nes už studijas nemoka tik tie studentai, kurių semestro pažymių vidurkis yra ne mažesnis kaip „8“. Senato pirmininkas prof. dr. A. Mačiulis siūlė Studentų atstovybei ir Rektoriui aptarti vertinimo kriterijus. Taip pat studentų atstovai kėlė klausimą dėl žiemos atostogų. Prorektorius dr. A. Gelūnas siūlė Kalėdinės atostogas laikyti žiemos atostogomis ir, esant reikalui, pratęsti jų laiką. Prorektorius dr. A. Gelūnas paklausė, ar gali už nepažangumą pašalinta studentė atstovauti studentus VDA Senate? Studentė Aurelija Grivickaitė paaikškino, kad dabar yra pertraukusi studijas, bet pasilieka studentų atstovybės pirmininke. Senato pirmininkas prof. dr. A. Mačiulis, prof. A. Dovydnas priminė, kad vadovaujantis VDA Senato darbo reglamento III skyriaus 16 punktu, kuriuo sakoma: *Tiesiogiai renkamų Senato narių kadencija – penkeri metai, o studentų – dveji metai (bet ne ilgiau kaip iki studijų pabaigos ar pertraukimo)*. Todėl pertraukusi studijas ir nebūdama studente A. Grivickaitė negali būti Senato narė. Prorektorius dr. A. Gelūnas informavo, kad keičiasi stojamųjų egzaminų tvarka.

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KRONIKA

Vasaris

Baltajame koridoriuje veikia VDA studentų „Iš pa Utenas“ darbų paroda 4–9 d. Meno projektus gina aspirantai Jonas Čepas, Laura Pavilonytė ir Daumantas Tomas Pilipavičius
5 d. Juvelyrikos galerijoje „Argentum“ atidaroma Aušros Mačiulaitienės ir Neringos Poškutės juvelyrikos darbų paroda „Suveltas išskirtinumas“
5 d. „Skalvijos“ kino teatre demonstruojami naujausi VDA Dailėtyros instituto mokslininkų sukurti filmai apie senuosius Lietuvos vienuolynus
12–15 d. VDA leidykla dalyvauja tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje
17 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma Raimundo Sližio (1952–2008) kūrybos paroda
17 d. Telšių parodų salėje atidaroma Aldonos Krolytės-Visockienės piešinių, keramikos paroda
18 d. Senato posėdis
26 d. Oficialiai atidaroma tekstilės galerija-dirbtuvė „Artifex“. Veikia bendra galerijos menininkių Eglės Gandos Bogdanienės, Jolantos Tubutytės, Džinos Jasiūnienės, Severijos Inčirauskaitės-Kriaunevičienės paroda „Atidarymas Nr. 2“

Kovas

2 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma grafikų trijulės (E. Juchnevičius, V. Jurkūnas jaun., M. P. Vilutis) paroda pri(s)iminimas
5 d. Telšių parodų salėje atidaroma Vitrum Balticum IV. New And Young stiklo dirbinių paroda
6–8 d. Prie VDA senųjų rūmų veikia alternatyvioji Kaziuko mugė
9–11 d. Galerijoje „Akademija“, antrojo aukšto languose vyksta Pirmoji video projekcija iš 5 projekcijų ciklo „Europa / 4 taškai“
10 d. Nepriklausomybės atkūrimo dienos paminėjimas Gotikinėje salėje
16 d. Juvelyrikos galerijoje „Argentum“ galerijoje atidaroma Rolando Rimkūno grafikos darbų paroda „Tarp vilties ir realybės“
20 d. Daktaro disertaciją gina Danutė Zovicnė
25 d. Senato posėdis
25 d. Dizaino katedroje pristatomas Laplandijos universiteto dizainas
25 d. Telšių parodų salėje atidaroma dailės ir technologijų olimpiadų moksleivių kurybinių darbų paroda
27 d. Daktaro disertaciją gina Margarita Janušonienė
30 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma magistrantės Rūtos Spelskytės kūrybos paroda ir Vaikų plakato kūrybos paroda „Saugok gamtos paveldą!“
31 d. Galerijoje-dirbtuvėje „Artifex“ atidaroma Jolantos Tubutytės paroda „Kažkas“

TEKSTILĖS ŠVENTĖ DORTMUNDE

Kovo 25–29 dienomis milžiniškame mugių paviljone MESSE WESTFALENHALLEN Dortmundе vyko kūrybinių iniciatyvų mugė CREATIVA (Kūrybingumas). Ši mugė Vokietijoje yra itin mėgstama ir gausiai lankoma (80 000 lankytojų kasmet). Šiemet išskirtinėmis svečio teisėmis parodoje dalyvavo 16 Lietuvos tekstilininkų (Vita Gelūnienė, Monika Žaltauskaitė Grašienė, Laima Oržekauskienė, Severija Inčirauskaitė Kriaunevičienė, Inga Likšaitė, Violeta Laužonytė, Žydrė Ridulytė, Bronė Neverdauskienė, Danutė Valentaitė, Aušra Kleizaitė, Eglė Ganda Bogdanienė, Jūratė Petruškevičienė, Lina Jonikė, Loretta Švaikauskienė, Almyra Weigel), pristačiusios šiuolaikinį tekstilės meną. Parodų centro prieigose plėviasuojančios CREATIVA mugės ir Lietuvos vėliavos kvietė miestiečius ir svečius apsilankyti MESSE WESTFALENHALLEN. Lietuvių parodos, pavadintos „Baltijos šalių moderni tekstilė – svečiuose Lietuva“ (kuratorė Almyra Weigel) ekspozicijai buvo skirta ypatinga centrinė paviljono erdvė. Įvairiaspalvėje tarptautinėje tekstilės amato ir meno ekspozicijoje Lietuvos dalis išsiskyrė profesionalumu, medžiagų, technikų ir šiuolaikiškų meninių idėjų įvairove bei originalumu. Efektingi darbai ir milžiniskos afišos, reklamuojančios Lietuvos ekspoziciją traukė žiurovų akis, pabrėždamos kokybę ir išskirtinį mugės organizatorių požiūrį į Lietuvos ekspoziciją.

Mūsų inf.

Taip kaip kartais ieškom knygų, į kurias būtų galima viską sudėti. Atvirukus, laiškus. Nuotraukas. Gėles. Dregnus estampus.

Arba saulės kitame, kai šalta. Ir klojame vieną ant kito žmogiskumo sluoksnius, iškabas, mintis į plyšį, kur nušovus gyvulį liko tuščia.

Nenusigąsk – tai aš.

Žiūriu tylėdama.

Žiūriu ir po poros vyno taurių pradeda aiškėti, kodėl tai viena, tai kita Dailės akademijos studentė nori pasirinkti jį savo darbo vadovu. Turiu omeny, hm, po to, kai kažkiek valandų VU klausiausi jo paskaitos apie Šiučą ir dedukciją, ir akmenuką bate... „ir aš darau absoliučiai idiotiška prielaidą, kad man skaitant šią paskaitą, mano širdis nesustos. Kartoju, visiškai idiotiška prielaidą“.

Bet pas mus sunkiai veikia tarpkatedriniai ryšiai, ką jau kalbėti apie tarp-universitetinius. Kalbu apie kreditus ir pinigus.

Kai į akademią skulptoriams dėstyti atvyko profesorius Henrikas Andersenas iš Kopenhagos, atrodė debesyms emė sklaidytis. Vėliau išpuikusi mano sąmonė emė inkšti, kad jis man skiria 45 min per mėnesį ir tai neginčijamai per mažai. Taip pat studijuodama grafiką ir pasirinkusi jį savo magistrinio darbo vadovu buvau įkliuvusi į traktuotę, kad jis tik fakultatyvas. Po kelių komisijų, taip pat ir tarptautinių bei katedros, kuri siūlė: „rašom 10“, vis tiek oficialiuose blankuose man už estampą (pagrindinį dalyką) buvo įrašyta skola. Barnių ir glaistymų dėka tai išsprendė. Deja, dialogui atsirado laiko tik susidarius kritiškoms aplinkybėms.

Suprantu, kad pernai buvo savianalizės rašymo karštligė, kad šiemet programų perrašymo darbai, kad reikia spręsti Situaciją dėl švietimo ir mokslo reformos, kad reikia pašerti šunį, kad konferencija, kad ir visa kita, bet noriu pažymėti ir tai, kad atėjau į magistrantūrą ne tam, kad mano pasirinkti dėstytojai neturėtų man laiko arba turėtų tik vieną galvą ir dvi rankas, o platesnis pasirinkimas būtų toks komplikuoatas, didesnę dalį dienos spreščiau biurokratinės problemas, būčiau apkrauta privalomais pirmo kurso lygio dalykais, atimama stipendija (tuo metu buvau pirmas numeris Stebuklingame Stulpelyje), neturėti kur eksponuoti darbų peržiūrų metu. Juokinga atsiminti, kaip užsirašius ant stendo koridoriuje, kad kabinsiuos darbus ant jo, kitą rytą radau užlipintus skulptorės eskizus, vėliau užtikau savo darbą nustumtą į šoną ir nusuktą, dar vėliau į jį buvo atremti plančetai, galiausiai jis vėl atsidūrė salės krašte su žaviu šešėliu skrodžiančiu jį pusiau. Metu akmenuką Gintaro Steponavičiaus pusėn. Atsimenu jį stovintį mano parodoje Užupyje prieš 7 metus. Rankoje laikė baltą „Aprangos“ maišelį. Daug kas man tada susiformuodavo paprasčiau.

Žiūriu, tušti mano delnai, visus žodžius pasakiau savo galvoje jau du kartus. Si-mi place albastru, gri-va ochii.

Pastebėjau, kad vis daugiau grafikos studentų spausdinasi savo darbus ne Akademijos spaustuviėje, o Vienožinskio dailės mokykloje arba Grafikų centre Latako gatvėje. Tiesa, tarp straipsnio varianto nr 1 ir nr 2 buvo atvežta daug naujos įrangos, todėl vietoj anksčiau planuotų inksčiamųjų būties poststringavimų – žiūriu tylėdama, gal kas pasikeis.

Atsisveikindama apkabinu kolegą menininką Brašove. Palieku jį kuriantį bendrą projektą su viena garsiausių šiuolaikinių Rumunijos menininkių. Kambarys, kuriame miegojau, prikrautas boisiškų kėdžių ir plytų, bet ne su priedu „taukai“, o su priedu „cukrus“. Naktį norėjosi juos laizyti. Razvan, juodais akininių rėmeliais, prieš porą metų pas mus studijavęs pagal *Erasmus*. Sužinojau tą tik išikrovus kuprinę jo studijoj Rumunijoje. Pasaulis vis dar labai mažas. Būna labai gražių saulėtekų.

„darau idiotiška prielaidą, kad širdis nesustos“.

Rūta Spelskytė
JUODAS ŠUO

suplėšo bugnus, išlipa pro langą, atsjungia mikrofonas. Noriu sėdėti priurkytoje akademijos auditorijoje ant kietokos sofos ir negalvoti apie budinčius, apie darbo valandas, apie pasiaiškinimus, saugumo sistemą, laisvo laiko leidimo užmušimą akademijos patalpose, bendravimo perkėlimą kuo toliau, gal į namus, gal į parką, į visus parkus, bet ne į tą, kurį turime naujų rūmų kiemelyje, ne ant tų suoliukų, kurie aplėsti už vakarop užrakintų vartų. Ne romantiškai nuo laiptų į Vilnelę žiūrint į Vilnelę. Gaila, kad A. Gelūno paskaitos metu nuskambėjęs sakiny, jog galėtume visi apie kaitos problemą filosofijoje kalbėti ir prie arbatos puodelio ar net vyno, susistūmę stalus, nuskambėjo neįtikinančiai ir net sukėlė juoką.

Bet kodėl juoką? Galėčiau iškepti pyragą ir trupintume auditorijoje ant stalų. M?

Pas juos, Diuseldorfe, dėstytojai atvažiuoja kartais tik keliolikos minučių konsultacijai per mėnesį ar du. Nustoju taip zyti dėl H.Anderseno 45 minučių.

30 minučių. Tiek truko kitos, tos pačios kelionės metu aplankytos akademijos studento sukurtas filmukas, kuris šiemet buvo nominuotas Oskaru. On the line. Nelaimėjo. Et. Mokykla pirsks 3d skanerį... aciū Žilvinui Lilui už ekskursiją, susukusią man galvą. Ir aciū Sauliui Valiui, kurio dėka ši kelionė tapo įmanoma man ir dar šešioms akademijos studentams. Puikus pavyzdys, kad bendravimas veikia.

Trondheimo konferencijos metu įsipilū į puodelį kavos ir sakau F. Svenskui, dėstantčiam filosofiją Goteborge, Švedijoje: „mmm, geraii buvo Valande, kino saaalē turit...“.

„mmmhhh“, sako F. Svenskas, ir jaučiu, kaip jis neatsimena klausimų, kurių klausė manęs per final presentation, kur beveik valandą sukau powerpoint filmuką.

Bet ne kino salėje esmė. Sunku sudėlioti tinkamų burtazodžių – raktažodžių rinkinį, kad viskas vyktų oficialiai ir be spazmų. Studentai rūko, geria – padegs akademią. Kibirkščiuojančios rozetės ir krūva neatsakyti oficialių prašymų Malūnų 3 pastate sutvarkyti elektros sistemą čia prasta atsvara. (Skydinė mano studijoje. Per dieną elektros saugikliai išmuša bent dešimt kartų. Kai viskas sudegs, žinau, kaip formuluosiu skundą. Arba liūdėsiu kamputyje su ofortine adata rankoje ir nieko niekam nesakysiu.)

„Chudožnikam rūki atarvat“ – Jura.

Turiu omeny debesis. Jų tamsumą. Tapatybės industriją. Reminescencija – gražus žodis. Jis reiškia. Mažytė pamišusi Bodlero mylimoji spiegia čaižiu balsu ir žaižaruoja įsiutusiomis akimis.

Kepezinskui parodos atidarymo metu vis neužsisėga tas kvailas raudonas megztukas. Labai palengvėja, kai apkaltinu jį visomis problemomis prie kavos puodelio ir geras bendru sutarimu lieka turbūt tik Ž. Augustinas.

Iš mano studijos išbėga juodas šuo. Norėčiau jį sulaikyti. Pasilikti sau. Norėčiau, kad jis pasiliktu.